

Bilaga:
Så styrs Region
Västernorrland
Regionplan 2023–2025

1. Regionens styrning

Region Västernorrland verkar i invånarnas tjänst, lyder under kommunallagen och förvaltas av förtroendevalda politiker. Region Västernorrland är en av länets största arbetsgivare, med medarbetare som varje dag gör skillnad för länets invånare.

Region Västernorrlands verksamhet regleras genom de lagar och förordningar som styr offentlig förvaltning i Sverige till exempel:

- kommunallagen
- hälso- och sjukvårdslagen
- patientlagen
- tandvårdslagen
- lagen om regionalt utvecklingsansvar

Förutom de nationella styrdokumenterna finns lokala dokument som reglerar arbetet inom Region Västernorrland. På övergripande nivå fastställs dessa styrdokument av regionfullmäktige.

Regionfullmäktige fastställer varje år en regionplan som gäller för de kommande tre åren. Av planen framgår ekonomiska förutsättningar samt övergripande mål för styrning av verksamheterna.

Regionplanen är tillsammans med budgeten Region Västernorrlands viktigaste styrdokument. Planen utgår från omvärldsfaktorer som påverkar regionens verksamhet.

1.1 Regionplanen

Regionplanen syftar till att:

- Redovisa mål för verksamheten.
- Klargöra det finansiella utrymmet under planperioden.
- Ange fördelningen av det finansiella utrymmet mellan olika huvudverksamhetsområden.
- Beskriva översiktligt vad som bedöms möjligt att få ut av insatta resurser.
- Visa på hur Region Västernorrland uppfyller kommunallagens krav på flerårsplanering.

Det ska finnas en röd tråd från vision och övergripande mål i regionplanen till de konkreta aktiviteter som behövs i verksamheten. Modellen ska således stödja kopplingen mellan politiska intentioner och verksamhet.

Uppföljning av regionplanen sker genom delårsrapport och årsredovisning och omfattar verksamhets- och finansiella mål, ekonomisk ställning samt en bedömning utifrån god ekonomisk hushållning. Årlig uppföljningsbilaga till regionplanen fastställs i Regionstyrelsen med indikatorer och förtydliganden inför uppföljning av målen.

1.2 Styrning och ledning

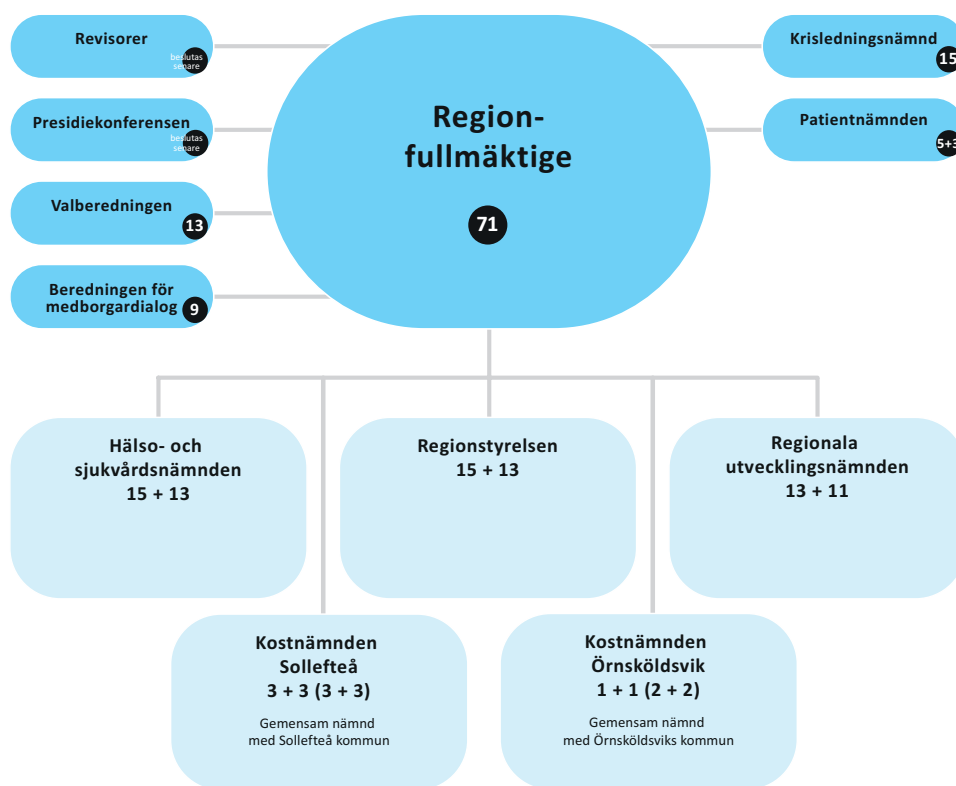
Region Västernorrland är en politiskt styrd organisation och regionfullmäktige har det yttersta ansvaret för regionens verksamhet och inriktning. Beslutsrätt delegeras av fullmäktige till regionstyrelsen och nämnder som i sin tur kan vidaredelegera beslutsrätten.

Region Västernorrlands högsta beslutande organ, regionfullmäktige, består av 71 direktvalda ledamöter som väljs i allmänna val. Fullmäktige beslutar bland annat om mål och riktlinjer för

verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor. Regionfullmäktige utser förtroendevalda till fullmäktigeberedningar, regionstyrelsen och övriga nämnder, och utser också Region Västernorrlands representanter i externa organ som kommunalförbund, bolag och stiftelser.

Närmare beskrivning av den politiska förtroendemannaorganisationen och dess ansvarsområden, finns på Region Västernorrlands webbsida, www.rvn.se, under fliken Demokrati & insyn. Det går också att vända sig till regionens inläsningstjänst på telefon 0660-879 90, för att få informationen på webbsidan uppläst.

Regionstyrelsen ansvarar för att det varje år upprättas en regionplan och budget. Vidare ska styrelsen leda och samordna förvaltningen av Region Västernorrlands angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet.

Regionfullmäktige (71 ledamöter) är regionens högsta beslutande organ. Beredningen för medborgardialog (9 ledamöter), presidiekonferensen (antal ledamöter beslutas senare) och valberedningen (13 ledamöter) är regionens tre fullmäktigeberedningar. Revisorerna (antal beslutas senare) är en egen förvaltning som har till uppgift att granska hela regionens verksamhet.

Regionstyrelsen (15+13 ledamöter) leder förvaltningen av regionens verksamhet och bereder ärenden till regionfullmäktige.

Nämnderna Hälso- och sjukvårdsnämnden (15+13 ledamöter) och Regionala utvecklingsnämnden (13+11 ledamöter) får sina uppdrag från regionfullmäktige.

Region Västernorrland har två kostnämnder i samverkan med Sollefteå respektive Örnsköldsviks kommun – Kostnämnden Sollefteå (6+6 ledamöter) och Kostnämnden Örnsköldsvik (2+4 ledamöter).

Två av regionens nämnder, Krisledningsnämnden (15 ledamöter) och Patientnämnden (5+3 ledamöter), är egna myndigheter.

1.3 Styrlogik

Regionens grundprinciper avseende planering, styrning och uppföljning regleras i en policy¹ för samlad ledningsprocess, där kvalitet och intern kontroll finns integrerad. Styrningens målsättning är att säkerställa att regionens vision och de politiska ambitionerna får genomslag och att verksamheterna bedrivs ändamålsenligt.

Regionens styrmodell² reglerar arbetet med att leda, utföra och följa upp verksamheterna. Styrande principer i styrmodellen är *tillit och kunskap*, som ska komma till uttryck genom styrningsstruktur och ledarskap. Delaktighet, dialog och samverkan ska vara grundläggande inslag.

Region Västernorrlands styrmodell utgår dels från styrning som baseras utifrån regler, dels utifrån mål. Ekonomin utgör en grundförutsättning i sammanhanget, då de ekonomiska ramarna huvudsakligen är fastlagda i en skattefinansierad organisation.

Målstyrning innebär styrning genom vision, långsiktig inriktning, mål och övriga prioriteringar för utvecklingsarbetet samt uppföljning av resultat och effekt. Mål ska ge tydlig riktning/ambition om vad som ska åstadkommas. Utformningen av målstyrningskedjan i regionens styrmodell, är tänkt att ge verksamheten frihet att bestämma hur arbetet ska utformas och genomföras.

En stor del av regionens verksamhet utgörs av dess samlade grunduppdrag, vilket huvudsakligen utförs i det operativa arbetet. För att det ska fungera behövs i första hand verksamhetsnära styrning och ledarskap som anpassas efter behov/situation. Regionens verksamheter regleras i olika utsträckning av lagar, förordningar och regler.

Planerings- och uppföljningsstrukturer

Regionplan

Regionplanen beslutas i juni och innehåller:

- Vision, långsiktiga målområden (10 år och framåt) samt budgetramar som visar ambitioner och som harmonierar med relaterade övergripande strategier.
- Mål (verksamhetsmål och finansiella mål) som relaterar till kravet om en god ekonomisk hushållning.
- Mål och budget för kommande år, samt plan för nästkommande två år.

Regionfullmäktige kan fastställa eventuella tilläggsbudgetar efter regionplanens fastställande.

Indikatorer för uppföljning av regionplanen fastställs genom regionstyrelsen i december. Dessa bör så långt som möjligt grunda sig på de indikatorer som sätts i förhållande till nämndernas/styrelsens mål. Där så finns och bedöms mer relevant, bör dock även regionövergripande indikatorer kunna användas. Regionplanen följs upp via delårsrapport 2 (period: januari–augusti) och årsredovisning.

1 Policy för samlad ledningsprocess, dnr 21RS4098

2 Riktlinje för Region Västernorrlands styrmodell, dnr 20RS6429

Nämndens verksamhetsplan

I maj och juni tas dialog upp i respektive nämnd med dess förvaltning/-ar, exempelvis utifrån framtida ambitioner, prioriteringar, risker i förhållande till måluppfyllelse på kort/lång sikt, etc. Dialogerna förankras vidare i förvaltningarna, och mynnar ut i att nämndens verksamhetsplan fastställs. Planen beslutas under oktober månad och innehåller:

- Ett samlat dokument med detaljerad verksamhetsplanering och prioriteringar inom erhållen ram för kommande år, samt plan för nästkommande två år.
- Konkretisering av de politiska ambitionerna utifrån regionplanen.
- Mål ur regionplan som omfattas inom nämndens ansvarsområden. Till detta kopplas indikatorer.
- Mål som är nämndens egna. Nämnden kopplar indikatorer till målen, förvaltningen lägger till aktiviteter i nästa led samt eventuellt ytterligare indikatorer.
- Samtliga mål och indikatorer riktas till den/de förvaltningar som ska ansvara för måluppfyllelse.

Nämndens verksamhetsplan inklusive budget följs upp via två delårsrapporter per år. Delårsrapport 1 (januari–mars) sker via förvaltningens rapportering där nämndens mål och indikatorer ingår. Till delår 2 (januari–augusti) upprättar nämnden en egen delårsrapport. Därutöver upprättar nämnden också en årsrapport.

Förvaltning

Förvaltningens verksamhetsplan utgör ett samlat dokument som upprättas innehållande detaljerad verksamhetsplanering och budget för kommande år, samt plan för nästkommande två år. Mål som riktats till respektive förvaltning tas in i verksamhetsplanen, indikatorer och aktiviteter som förväntas bidra till måluppfyllelse arbetas fram. Om behov finns kan förvaltningen även sätta egna mål. Till dessa kopplas indikatorer och/eller aktiviteter.

För uppföljning av verksamhetens operativa arbete, kan även utvalda följetal för jämförelser, egenkontroll med mera ingå i verksamhetsplanen. Förvaltningen följs upp via månadsvisa uppföljningsdialoger och bygger på prognos och utvalda följetal. Två delårsrapporter per år upprättas (januari–mars, respektive januari–augusti) och årsrapport.

Verksamhet och enhet

Planeringen i verksamhet och enhet bygger främst på de aktiviteter som arbetas fram med delaktighet från medarbetarna. Aktiviteterna utgör kärnan i hur de tilldelade målen och indikatorerna ska realiseras. För uppföljning av verksamhetens operativa arbete kan även utvalda följetal för jämförelser, egenkontroll med mera ingå i verksamhetsplaneringen. Överenskommelse sker med överordnad linjeföring.

Prioriteringar görs på respektive nivå och i detta arbete ska risker och konsekvenser värderas, exempelvis i förhållande till måluppfyllelse på kort respektive lång sikt. Uppföljningen sker främst genom dialog, med avstämning av aktiviteter och följetal.

1.4 Ägarstyrning

Region Västernorrland är på olika sätt engagerad i verksamheter som har stark anknytning till den egna verksamheten eller på annat sätt är till för att förbättra utvecklingen i länet. Engagemanget tar sig uttryck i form av stöd till projekt, del- eller heläggande i aktiebolag eller finansiering av stiftelser.

Regionstyrelsen har genom sin uppsiktsplikt till uppgift att i årliga beslut, för varje hel- eller delägt aktiebolag, pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående kalenderår varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (6 kap. 9 § KL). Bolagen följs via olika forum och sammanhang, bland annat genom ägardirektiv, på bolagsstämmor, via ägarsamråd, genom års- och i förekommande fall delårsredovisning samt genom olika presentationer.

Inga av de associationer Region Västernorrland är delägare, stiftelsebildare eller medlem i, är helägda av Region Västernorrland. I delägda bolag, bildade stiftelser (tillsammans med någon annan) och föreningar ska regionstyrelsen utöva uppsikt i den omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållanden, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt.

Sammanställning ägarstyrda juridiska personer per 2022-07-31

Kommunalförbund (och kommunal avtalssamverkan)

Kollektivtrafikmyndigheten

Norrlands nätverk för musikteater och dans

Norra sjukvårdsregionförbundet

Svenskt Ambulansflyg

Bolag, stiftelser och föreningar

Ostkustbanan 2015 AB

Scenkonst Västernorrland AB

Almi Företagspartner Mitt AB

Stiftelsen Läns museet Västernorrland

Coompanion Västernorrland

Inera AB
